

само неможе йоще да ся опредѣли положението на звѣздъ-
тѣ; дѣйстви́телно, сичкыѣ звѣзды $S, S_1, S_2 \dots$, кон
лежѣть врѣхъ еди́нь крѣгъ, паралеленъ на горизонтѣтъ,
имать една и сѣщата высочина; отъ това, за да различимъ
тѣзѣ звѣзды една отъ другѣ, треба да знаемъ йоще жгълно-
то разстояние на сякѣ отъ тяхъ изъ някой постояненъ вер-
тикаленъ крѣгъ. За това нека земемъ крѣгѣтъ $ZPRNP_1H$,
кой преминува чрезу вертикалихѣтъ линиѣ ZN и осьта на
свѣтътъ PP_1 ; този крѣгъ ся нарича *меридианъ*. Думата
меридианъ (отъ meridies — пладня) значи пладненникъ;
това название той е получилъ, защото като минува презъ
осьта на свѣтътъ, той дѣли на половинъ сичкыѣ крѣгове,
конто свѣтилата описѣжѣтъ; и отъ това, когато слънцето
стѣпа врѣхъ него, то, въ това время бива пладня. Правата
линия HR , по която меридианѣтъ, ся пресача съ гори-
зонтѣтъ, наричѣся *пладненна линия*; а краищата ѣ H и R
ся наричатъ точки на *Югъ* и *Сѣверъ*. Разстоянието на някоя
звѣзда S отъ меридианѣтъ ся опредѣля съ джѣжѣтъ SD или
съ равнѣжѣтъ ней по числото на градусыѣ джѣга MN ; тѣзѣ
джѣгы ся наричатъ *азимуты*; азимутыѣ ся считатъ обы-
кновенно по горизонтѣтъ отъ точкиѣтъ на Югъ въ двѣтъ
стѣрны сир. къмъ O и W отъ O° до 180° . Джѣгата MN слу-
жи за мярка на двѣгранный жгълъ, кой ся съставѣ отъ пло-
скоститѣ на крѣговетѣ NHZ и HSZ ; отъ това може да ся
каже, ча азимутъ на свѣтилото ся нарича жгълѣтъ, кой ся
съставѣ отъ плоскостѣта на меридианѣтъ съ плоскостѣта на
крѣгѣтъ на высочинѣхѣтъ на това свѣтило.

Съ высочинѣхѣтъ и азимутѣтъ ся опредѣля на пълно по-
ложението на свѣтилото, защото не можѣтъ да бѣдѣтъ двѣ
свѣтила, конто да имать една и сѣщата высочина и еди́нь
и сѣщый азимутъ; тѣй свѣтилата S и S_1 , кон ся намирѣжѣтъ
на еднакво разстояние врѣхъ горизонтѣтъ, ризличатъ ся съ
азимутыѣтъ; наопаки звѣздыѣтъ S_1 и E , конто имать еди́нь
и сѣщый азимутъ, намиратъ ся на различнѣхъ высочинѣхъ надъ
горизонтѣтъ.

Ако ный знаемъ положението на плоскоститѣ на гори-
зонтѣтъ и меридианѣтъ, то по даденыѣ высочината и ази-
мутѣтъ на звѣздѣхѣтъ, ный винагы можемъ да я намѣримъ
врѣхъ небесный сводъ; защото, като знаемъ азимутѣтъ,
ный ще знаемъ, на колко градуса треба да отстѣпимъ къмъ